

EL MASNOU COEDUCA

PROSPECCIÓ

Què és la coeducació

La coeducació és la mirada i pràctica pedagògica que parteix de la premissa que vivim en una societat en la que els nens i les nenes reben una socialització de gènere diferenciada. En funció d'aquesta, dissenya, estructura i facilita l'activitat educativa (formal, no formal i informal) en els sí dels centres educatius per tal de:

- Assolir la igualtat real i efectiva entre totes les persones
- Superar els estereotips de gènere, i possibilitar que tots els infants puguin desenvolupar-se lliurement com a persones
- Revaloritzar els sabers de les dones i el col·lectiu LGBTIQ, i els tradicionalment considerats femenins
- Incloure tota la diversitat, des d'una mirada interseccional
- Eradicar totes les discriminacions i formes de violència sexista i masclista (les simbòliques, les estructurals i les relacionals)

Objectius de la prospecció

La prospecció realitzada perseguia els següents objectius:

1. Identificar les fortaleses i oportunitats presents als centres alhora d'impulsar i desenvolupar amb èxit un projecte de coeducació
2. Identificar les necessitats i reptes que encaren els centres educatius en matèria de coeducació
3. Identificar els possibles esculls que poden dificultar la implementació i desenvolupament amb èxit d'un projecte de coeducació

Aspectes metodològics

Recerca qualitativa, tot triangulant les següents tècniques a cada centre:

- Entrevistes presencials semiestructurades amb:
 - Equip directiu
 - AMPA/AFA
- Grup de discussió semiestructurat amb:
 - Professorat voluntari
- Qüestionari sobre la percepció de la igualtat i la coeducació als equips docents de cada centre
- Observacions puntuals a diferents espais dels centres (en alguns centres)

Diagnosi General Escoles Bressol

- Les escoles bressol estan molt motivades amb el futur projecte Coeduca, ja que senten que mai se'ls hi dedica temps de formació i intervenció en aquesta temàtica i quan és clau intervenir des de la primerenca edat.
- Les temàtiques que volen treballar estan relacionades amb els rols i estereotips de gènere.
- Tenen una actitud molt oberta i necessiten sobretot recursos pedagògics pràctics i assessorament en les pràctiques que duen a terme amb les infants i les famílies al voltant d'aspectes relacionats amb el gènere.

Diagnosi General Educació Primària

- En els centres educatius de primària hi ha molta diversitat d'experiències coeducatives, tenen en comú l'ús d'un llenguatge no sexista, contes coeducatius, diferents experiències al voltant del pati i la problemàtica de l'ocupació de l'espai amb el futbol i els nens, fomenten la barreja de nens i nenes en les diferents activitats que fan (neteja, tasques d'organització, a l'hora de fer grups, entre d'altres, jocs, educació física). La majoria celebra els dies commemoratius (8M i 25N).
- Les temàtiques detectades a treballar són en vers als rols i estereotips de gènere, els canons de bellesa, els esports on continua havent-hi una segregació quant al gènere, la diversitat afectivo-sexual, la sexualitat, la diversitat cultural i el racisme, i tenir més referents femenins en diferents àmbits (professions, història, artistes, esports, etc.).
- Cal tenir present que hi ha molt poca diversitat representada als claustres, la majoria són dones, blanques, amb un nivell econòmic mig, heterosexuales i sense diversitat en les capacitats físiques, això pot repercutir en què la diversitat de l'alumnat no es vegi representada i es generin dinàmiques d'invisibilitat de certes qualitats i necessitats, caldrà fer un treball de consciència dels privilegis i l'ús del poder amb el professorat.

Diagnosi General Educació Primària

- Un altre aspecte important és la poca formació que té el professorat en relació amb la coeducació, la diversitat afectivo-sexual, l'educació sexual, la detecció de l'abús sexual infantil i el racisme. Àmbits que estan a l'ordre del dia i que repercuteixen en el desenvolupament de la vida i drets de les infants.
- Respecte a les famílies, sol haver-hi poca implicació en general en activitats que s'organitzen amb temàtica feminista. Caldrà tenir molt present com és cada AFA, l'àmbit d'incidència que té en cada escola i tenir-les com aliades en el futur projecte Coeduca.

Diagnosi General Educació Secundària

- En general, es detecta que és una qüestió que preocupa als centres, si bé tant les direccions com els centres els costa identificar el sexisme i el masclisme estructural dels propis instituts. Consideren que el sexisme i el masclisme ve de fora i a aquelles edats ja tenen poc marge de maniobra.
- Un dels aspectes que genera interès, però, és la qüestió de la orientació professional, que tenen molt treballada pel que fa a les noies però poc pel que fa als nois. Altres aspectes que detecten en l'alumnat són els estereotips de gènere, les relacions tòxiques, i l'apreciació i distribució equitativa dels treballs de cures.
- És important destacar que tots els centres aprecien molt els tallers oferts des de l'ajuntament i, per tant, hi confien. Es considera interessant plantejar un itinerari en els marcs dels plans d'acció tutorial o similars per abordar diferents qüestions de gènere en les diferents etapes de secundària, i que els tallers oferts no esdevinguin una activitat puntual i buida de significat i/o continuïtat.
- De cara a la secundària cal tenir en compte que el professorat va molt saturat per fer formacions fora de l'horari escolar, sobretot si són de caire general i no li troben sentit. Es recomana enfocar la intervenció amb el professorat centrada en les diferents àrees o departaments per tal de fer transversal la perspectiva de gènere i incloure-la en les diferents matèries.
- Per últim, una figura que es detecta amb molta força a secundària és la de la persona referent de gènere.

PROPOSTA DE LÍNIES DE TREBALL

Les línies de treball que recomanem són en les següents àrees:

- Educació sexual
- LGTBIQ+
- Diversitat afectivo-sexual
- Abús sexual infantil
- Rols i estereotips de gènere
- Detecció i resolució de conflictes
- Interseccionalitat
- Amor romàntic
- Relacions respectuoses i alliberadores

La metodologia que s'utilitzi ha de ficar el focus en les vivències pròpies de cada persona per poder fer un treball profund en el sistema de creences que tenen al voltant del gènere i altres eixos d'opressió.

És important una mirada comunitària amb tots els agents educatius i tenir una línia de treball conjunt en tot el municipi per poder vetllar per la coeducació al municipi.

PROPOSTA DE LÍNIES DE TREBALL

Les demandes fetes per totes les escoles de cara al futur projecte Coeduca són:

- Extrapolar experiències que hi hagin a altres escoles i estiguin funcionant. Actuacions comunes a tots els centres educatius
- Que els i les alumnes de cicles que estudien per educació infantil puguin participar del Coeduca, anant a Bressol i Primària
- Comptar amb el suport del Consell Escolar pel bon desenvolupament del projecte